

Селәнә эдл-ахун техникниг ясдж бел кехмн

1959—1965 джилмудт олн-амтнә эдл-ахун делгрлтин зуран тоогын тускар КПСС-н XXI-ч хуртг кех Н. С. Хрущевин докладин тезисмудт селәнә эдл-ахун цээрәнднә делгрлллгяр, газр эдллгнә культуриг обдлуллгяр, селәнә эдл-ахун эдл-уш гаргългнә унинь багьруллгяр эркин тормуд тавгддженә.

Газр эдллгнә культур обдлуллгнә, селәнә эдл-ахун эдл-уш гаргългь икдлуллгнд селәнә эдл-ахун машинин илчә дегд ик болдг. Халымг республикин куч-кблсчир эн джилд тбрски государствд 11 сай гар пуд буудя бглгн, олна малдан малин хотин бәтә кбрнә бурдәлгн—республикин колхозмуд болн совхозмуд Коммунистическ партин болн Советск правительствин гардврт куч авч бсәд, селәнә эдл-ахун гол кбдлмшән машигяр кедг болсна ашнә болджана.

Эн учрар колхоз болн совхоз болгьнар трактормуд, комбайнс болн селәнә эдл-ахун талдан машин обдм аштагьар эдллгн—селәнә эдл-ахун гардачирин болн специалистирин эрки кергнә болдж гарх збвтә.

Селәнә эдл-ахун машинин тасрхан уга кбдлмш теткхин тбләнд дигтә-дарата техническ хәләвр, эрки кергтә самднә болхла ясвр бурдәдженә кергтә. Трактормудиг болн селәнә эдл-ахун машиниг бурн-бутнәр, беләр бәрлгн—трактористирин, цуг механизатормудин обр-бурдин керг болджана.

Республикәр 4-ч кварталд кесг мингьн трактормуд, комбайнс ясгдх збвтә. Болн республикин колхоз болн совхоз болгьнар селәнә эдл-ахун машин яслгнә кбдлмш делгүдән сәәнәр делгрдж йовна гидж келдж болшго.

Халымг АССР-н статуправленә эн джилин ноябрь сарин 20-д бәәх то-дигәр болхла, 4-ч кварталд трактормуд яслгнә зура зугл 50,4 процент куцсн бәәнә. Юстинск, Сарпинск райодар болн Элст балгьсна эдл-ахусар трактормуд яслгнә кбдлмш нег үлү муугьар йовдж йовна.

260 трактор ясх зурата Сарпинск район зугл 51 трактор яссн бәәнә. Ясгдх 116 трактормудас зугл 21 трактор яссн эн района колхозмудар трактормуд яслгнә кбдлмш сән онг тавгддженә гидж темдгх кергтә. Буудян ик эдл-ахута Яшалтинск районд трактормуд яслгнә кбдлмш

сәәнәр йовдж йовна гидж бас келдж болшго. Эн района колхозмудар трактормуд яслгнә зура 42 процент куцагдсн бәәнә, совхозмудин халхар болхла, 45 процент куцагдсн.

Целинн районд 117 трактор ясгдх збвтә, ясгдснә болхла—39 трактор. Энүнд зябь хагьлгнә зура зугл 6 процент куцагдсиг тоолхла, эн района трактормуд ю кеджәхнә медгддженә.

Республикин колхоз болн совхоз болгьнар трактормуд болн селәнә эдл-ахун талдан машин яслгнә кбдлмш делгрлдж, цуг техникән сән чинртәгяр ясдж беллгн—государственн чинртә тбр болджана. Техник—колхозмудин болн совхозмудин гол кучнчидл болджана. Эн гол кучнчидлиг хара зогсалгн—селәнә эдл-ахун дарани кбдлмш хооран саалгн болджана.

Республикин колхозмудар болн совхозмудар трактормуд болн селәнә эдл-ахун талдан машин яслгнә кергт ясврин-техническ станс тодрха техническ дбн-тусан кургх збвтә. Зәрм эдл-ахусин гардвр, нег үлү колхозмудин гардвр техник яслгнә, тус йилгъл капиталн ясврин кбдлмшиг РТС-н дбн-тус угагьар бийсинн чидләр кехәр седнә. Эн сән седвәр, болв медрлтә механизаторск кадрумдин чилл татугьар, эрки кергтә нәри зер-зев болн сән мастерской угагьар трактормуд болн талдан чигн машин яслгнә кергиг РТС-н орлцлгн угагьар чинртә сәәнәр хагьлдж болшго.

Эн учрар машин ясх кергтә производственн эв-аргь тату эдл-ахус ясврин-техническ стансла бооца кедж трактормуд яслгнә нәри кбдлмшиг РТС-н мастерскойд келгулхин аргинн хәәх збвтә.

Партийн, профсоюзн болн комсомольск организацс механизатормуд дунд ирлцн-гьү партийн цәәлгьарин болн гегән-герлин кбдлмш бурдәдженә, трактормуд болн селәнә эдл-ахун машин яслгнә кергиг тургдүлдж, энүг чинртәгяр хагьлхин тблә цуг эв-аргьинә аксх даалгьврта.

Олн механизатормуд дунд социалистическ дбрлдә улм бргәр делгрлдж трактормуд болн селәнә эдл-ахун машин яслгнә кбдлмшиг чинртәгяр тбгскдж КПСС-н XXI хуртг производственн сән гидг белг белдхн.